

2006 р. - Рік свт. Петра (Могили)

Православний Голос Люблина

Бюлетень православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині -
української православної громади Люблина

Люблин

№ 8 (45)

Липень 2006 р.

www.chresto-vozd.harazd.net

Хроніка нашого буття (43)

- Свято Вознесіння Господнього цього року припало на 1 червня. Напередодні свята, у середу 31 травня у Хресто-Воздвиженській церкві було відслужено святкову Велику Вечірню з литією. Вечірню відслужив душпастир української православної громади Люблина о. прот. Мирослав Вишневський, на литію вийшов також о. Миколай Банковський. У сам день свята Божественну Літургію служив о. прот. Мирослав Вишневський.

- 3 червня суботню Вечірню відправляв о. Мирослав. В першу неділю червня традиційно, вже вчетверте, відзначається свято Собору свв. Мучеників Холмських і Підляських. Цього дня Літургія в нашому храмі не служиться, оскільки основні відзначення цього свята проводяться в Холмі. Група вірних нашої церкви з душпастирем о. Мирославом брала участь у холмських святкуваннях, які очолив Блаженніший митрополит Варшавський і всієї Польщі Сава. (Детальніше – стор. 10.)

- На 10 червня випала Троїцька поминальна субота. Божественну Літургію у нашому храмі служив о. митр. прот. Володимира Ходак, після Літургії було також відслужено загальну панахиду

- День 10 червня 2006 р. запишеться як дуже важливий не лише в історії української православної громади Люблина, а й взагалі в історії Православ'я в Люблині. Цього дня указом Високопреосвященнішого Архієпископа Люблинського і Холмського Авеля було створено в Люблині другу православну парафію: православну парафію свт. Петра (Могили) в Люблині для української православної громади. Парафіяльним храмом для нової парафії стала Хресто-Воздвиженська церква, а настоятелем парафії став о. прот. М. Вишневський. (Детальніше – стор. 3-4.)

- Цього-ж дня урочисто Велику Вечірню в переддень свята П'ятидесятниці, відправив о. Мирослав. На литію вийшли всі священики, що служать у нашій церкві.

- 11 червня, у День Пресвятої Трійці – П'ятидесятницю, урочисто Божественну Літургію служили о.о. Володимир, Мирослав та Миколай. На завершення богослужіння було зачитано коліноприклонні молитви. На закінчення новопризначений настоятель о. Мирослав зачитав указ Високопреосвященнішого Архієпископа Люблинського і Холмського Авеля про створення в Люблині нової православної парафії. Члени нашої спільноти сприйняли цю інформацію з піднесенням і надією. Був також зачитаний указ владики про призначення настоятеля. Після служби традиційно відбулася зустріч при чаю.

- Понеділок після П'ятидесятниці – це День Святого Духа. 12 червня у нашому храмі о. Володимир та о. Мирослав відслужили святкову Божественну Літургію.

- 15 червня відбулися у Вроцлаві урочистості з нагоди 5-річчя існування української православної парафії свт. Петра (Могили), які очолив Високопреосвященніший Архієпископ Вроцлавський і Щецинський Єремія. Нашу парафію на вроцлавських урочистостях представляв церковний староста Григорій Купріянович. (Більше – у наступному номері «ПГЛ»).

- У суботу 17 червня Вечірню відправив настоятель о. прот. Мирослав Вишневський. Цього вечора наша церква була переповнена, оскільки крім парафіян у вечірньому богослужінні взяли участь діти з Українського ансамблю пісні і танцю «Ранок» з Більська Підляського, які приїхали на Фестиваль української культури «Підляська мозаїка», який організувало Українське Товариство в Люблині. Після богослужіння настоятель звернувся зі словом до гостей.

- День 18 червня, Перша Неділя після П'ятидесятниці, свято Всіх Святих, набрав особливого значення в житті нашої громади. Божественну Літургію служили о.о. Володимир, Мирослав та Миколай. На завершення Літургії делегація парафіян привітала о. Мирослава з призначенням першим настоятелем нашої новоствореної парафії. Цього дня церква була переповненою, оскільки крім численно прибулих парафіян, присутні

Продовження на стор. 6.

**Анну і Андрія Артем'юків
сердечно вітаємо
з народженням Доньки, Марії,**

яка прийшла у світ

24 червня ц.р. в Більську.

*Нехай Всемилостивий Господь
обдаровує Новонароджену всіми
благами на втіху Батькам,
користь народові та славу Божу.*

Многая і благая літа!

*Настоятель та вірні
православної парафії*

*свт. Петра (Могили) в Люблині
для української православної громади*

СТВОРЕНО НОВУ ПРАВОСЛАВНУ ПАРАФІЮ В ЛЮБЛИНІ

Православна парафія свт. Петра (Могили) в Любліні для української православної громади

10 червня 2006 р. своїм указом Високопреосвященніший Архiepіскоп Люблінський і Холмський Авель утворив у Любліні другу православну парафію: православну парафію свт. Петра (Могили) в Любліні для української православної громади. Настоятелем нової парафії став о. прот. Мирослав Вишневецький.

Традиції українського Православ'я мають в Любліні давню історію. Адже Православ'я з'явилося в місті над Бистжицею саме в цій традиції, яка від кінця X століття розвивалася над Дніпром і Бугом, в Києві, Володимирі-Волинському, Холмі. Саме з Волині та Холмщини прибуло до Люблина руське православне населення і мабуть в XIV ст. споруджено тут перший православний храм та засновано парафію. Люблінська православна парафія була однією із найзахідніших парафій Київської православної митрополії, літургичне життя звичайно йшло тут за цими ж традиціями, що й у всій митрополії. Насильне впровадження унії наприкінці XVII ст. перервало православну присутність у Любліні, проте українська православна літургична традиція, хоч часто zdeформована, все-таки жевріла тут.

Коли прийшов врешті час відродження православної присутності в Любліні, в силу історичних обставин відбулося воно тут в інших православних традиціях: грецькій, а згодом російській. Спроби повернути українські елементи в православне церковне життя Люблина були в міжвоєнний період, цей процес інтенсифікувався на початку сорокових років XX ст. Проте згодом, в післявоєнний час, в силу політичних обставин, наявність українських елементів у церковному житті знову не була можливою, хоч більшість вірних православної парафії

в Любліні склали саме українці. Нову ситуацію створили перетворення кінця 80-х років XX ст. та відновлення Люблінсько-Холмської православної єпархії, яку очолив єпископ (зараз архієпископ) Авель. Від самого початку владика почав виголошувати проповіді також і українською мовою і знову стала вона присутньою в церкві. Переломним моментом був січень 1993 р., відтоді з благословення владика в люблінській кафедральній церкві Преображення Господнього в одну неділю в місяць Літургія служилися церковно-слов'янською мовою з українською вимовою. Така ситуація тривала 10 років – до кінця 2002 р.

Черговою переломною датою став січень 2003 р., коли рішенням архієпископа Авеля започатковано повне літургичне життя за українською традицією (церковно-слов'янською мовою з українською вимовою, за старим стилем, з читанням Євангелія і Апостола та проповіддю по-українськи) в новому православному храмі Люблина – церкві Воздвиження Чесного Хреста Господнього, яка стала храмом української православної громади міста і довкола якої зосередилося церковне і національне життя православних українців Люблина.

Нову ситуацію створює рішення владика Авеля від 10 червня ц.р., яким наша спільнота, згуртована при Хресто-Воздвиженській церкві, стала повноцінною парафіальною спільнотою, адже па-

рафія є основною структурою церковного життя. Це рішення відкриває перспективу подальшого будівництва православного церковного життя в українській традиції, яке мало б згуртувати тих, хто хоче бути у Церкві зберігаючи церковну традицію своїх предків.

Архієпископ Люблинській і Холмський Авель утворив православну парафію свт. Петра (Могили) в Люблині для української православної громади указом № 191/06/А від 10 червня 2006 р. Офіційна польська назва парафії звучить: Parafia Prawosławna pw. św. Metropolity Piotra (Moły) w Lublinie dla ukraińskiej społeczności prawosławnej. Це рішення нашого архиєпископа має не лише внутрішньоцерковні наслідки, оскільки згідно з законом про відношення держави до Православної Церкви з 1991 р., зі створенням парафії рішенням єпархіального архиєрея стає вона також юридичною особою для держави.

Парафіяльним храмом для новоствореної парафії архиєпископ Авель у своєму указі вказав церкву Воздвиження Чесного Хреста Господнього. Черговим указом № 192/06/А від 10 червня 2006 р. архиєпископ Авель настоятелем нової парафії призначив о. прот. Мирослава

Вишневецького, дотеперішнього душпастиря української православної громади Люблина.

Покровителем нової парафії є святий Петро (Могила), котрого і раніше особливо почитали ми у нашій спільноті. Може він бути для нас символом православного благочестя, символом високого інтелектуального і духовного рівня церковного життя, знаком зв'язку з материком – традиціями золотоговерхого Києва, врешті символом вселенськості Православ'я і відкритості на різні православні традиції. Звичайно буде він безперечно для нас нагадувати також про древні православні традиції Люблина. Факт покликання парафії в честь свт. Петра (Могили) саме цього року набирає особливого виміру, адже відзначаємо зараз 310-річчя народження цього визначного ієрарха та святого.

Створення нової парафії є свідченням розвитку в житті Церкви. Для нашої української православної спільноти Люблина надання парафіяльного статусу є дуже важливою подією, відкриттям нових перспектив, але водночас це накладає на нас нові обов'язки. Це заклик до ще глибшого заангажування в церковне життя...

Григорій Купріянович

Збірка на нові облачення до нашого храму

Наша Христо-Воздвиженська церква діє вже понад три роки, проте для нормального літургійного життя потрібні ще в церкві деякі речі. Минулого року, напередодні престольного свята нашої парафіяльної церкви Воздвиження Чесного Хреста Господнього, з'явилися в нашому храмі **нові гарні червоні облачення на аналої, тетрапод і престол**, які були придбані за наші пожертви (список жертводавців був поміщений у «ПГЛ» № 12(37)/2005).

Звертаємося до всіх вірних нашої парафії з закликом про чергові пожертви, котрі дозволять профінансувати замовлення нових червоних облачень, яких ще бракує: зараз аналої покриті лише спереду, немає також нового облачення на панахиднику. Відтак **потрібні ще повні облачення на аналої, на панахидник та жертвник. Пожертви можна вплачувати біля свічок, священнику або церковному старості**. Список жертводавців буде поміщений у наступних випусках нашого бюлетеня. Надіємося, що спільним зусиллям нашої громади прикрасимо наш храм.

Збори Українського Товариства в Любліні

27 травня 2006 р. відбулися звітно-виборчі збори Товариства Догляду за Могилами Українських Вояків у Любліні. На зборах було прийнято ряд фундаментальних для майбутнього організації та життя української громади Люблина рішень. В першу чергу змінено назву організації на: Українське Товариство в Любліні, а також введено зміни до статуту, помітно поширено сфери діяльності Товариства. Вибрано також нові влади організації – голову, Управу та Ревізійну комісію.

Товариство Догляду за Могилами Українських Вояків у Любліні було засноване в 1999 р. Основною метою створення організації було відновлення могил воїнів армії УНР, похоронених на православному кладовищі в Любліні. За минулі роки зусиллями Товариства частково відновлено могили вояків УНР в Любліні, споруджено також пам'ятник на честь воїнів УНР на люблінському кладовищі, відкритий в 2001 р. Саме Товариство в січні кожного року організовує там (з 2004 р. спільно з Генеральним консульством України в Любліні) урочистості з нагоди Дня Соборності, члени організації доглядають також постійно за станом могил, а незабаром почнуть роботи, щоб завершити процес їх реставрації. Товариство займалося також справами інших місць української національної пам'яті, поза Любліним.

Проте сфери діяльності Товариства природно поширювались, воно заповнювало вакуум, який створився в українському житті. Товариство стало на приклад офіційним видавцем часопису «Холмський Вісник», першого від півстоліття українського видання на Холмщині. Саме Товариство було також організатором, спільно з православною парафією в Холмі, інших українських заходів проведених у цьому місті: Шевченківського свята в 2000 р. та влітку 2000 р. урочистостей з нагоди 60-ліття смерті прем'єр-міністра уряду УНР Пилипа Пилипчука і 65-річчя смерті визначного українського діяча Антона Васильчука. Також в українському житті в Любліні, в зв'язку з ситуацією, яка в ньому склалася, Товариство почало виконувати завдання, яких спочатку для нього не перед-

бачалося, ставало важливою структурою життя частини української громади Люблина.

Звітно-виборчі збори, що відбувалися 27 травня в прицерковній світлиці при Хресто-Воздвиженській церкві, почалися з підсумків дотеперішньої діяльності Товариства. Було висловлено подяку дотихчасовим членам управи, яких значна частина опинилася зараз поза Любліним. Згодом почалася розмова про майбутнє організації. Після живої дискусії прийнято рішення про зміну характеру організації з вузькоспеціалізованої, що зосереджувала свою увагу на догляді за могилами воїнів УНР, на суспільно-культурну, яка організуватиме культурно-національне життя української православної громади Люблина. Були зроблені висновки, що це відповідає реальній еволюції Товариства та потребам громади. Отже, прийнято рішення про зміну назви організації на: Українське Товариство в Любліні, а також постанову про відповідні зміни у статуті. Зміни були зроблені в напрямку розширення сфер активності Товариства і були фактично переміщенням акцентів, оскільки це що досі було в центрі діяльності Товариства, тобто догляд за могилами українських вояків, надалі залишиться, проте на перше місце висунуто організацію культурного життя та діяльність для збереження національних традицій.

На зборах обрали нове керівництво організації. Головою Товариства вибрано автора цих рядків, до Управи увійшли також: **Мирослав Луцюк** – як заступник голови, **Андрій Єскатеринчук** – скарбник, **Марія Артем'юк** – секретар та **д-р Микола Рощенко** і **Петро Сова** – члени Управи. До

складу Ревізійної комісії увійшли: **Славомир Рощенко** – голова, **Олександр Романюк**, **д-р Олександр Колянчук** – члени.

Збори Товариства закінчилися дискусією про подальшу діяльність організації. Наголошено, що діяльність Товариства є дуже потрібною громаді. Зазначено, що Товариство продовжуватиме ці заходи, які виникали з дотеперішнього його характеру, а в першу чергу – по можливості ще цього року – проведе реставрацію могил воїнів УНР на люблинському кладовищі. Була також розмова про чергові заходи Товариства: організацію Фестивалю української культури «Підляська мозаїка», відзначення 140-річчя народження Михайла Грушевсь-

кого в Холмі, відзначення 310-річчя народження і 360-ї річниці смерті свт. Петра (Могили), чи врешті поточні заходи, метою яких є збереження національної ідентичності громади.

Травневі збори Товариства і прийняті на них рішення дуже важливі для нашої громади. Еволюція Товариства і зміна його назви – це спроба створення нормальних умов для національно-культурного життя української православної громади Люблина. Це також спроба знайти формулу нашого буття в обставинах, які реально складаються, як відповідь на вимоги часу, який не стоїть на місці...

Григорій Купріянович

Хроніка нашого буття (43)

Продовження зі стор. 2.

були також учасники Фестивалю української культури «Підляська мозаїка», співорганізатором якого була і наша новостворена парафія.

- Після Літургії відбулося Урочисте закінчення навчального року 2005/2006 в Недільній школі, що діє при нашій церкві. В великій світлиці внизу будинку (а не там, де зазвичай – з огляду на велику кількість присутніх) відбулася урочистість, героями якої були наші наймолодші. Цього-річне закінчення навчального року відрізнялося від попередніх, адже відбувалося воно в рамках Фестивалю української культури «Підляська мозаїка», а його гостями були діти, що вивчають українську мову в школах Більська Підляського. Після промови настоятеля о. Мирослава з художньою програмою виступили гості з Більська, потім господарі – наші діти, котрі в Недільній школі вивчають Закон Божий та українську мову. Тра-

диційно на кінець урочистості діти отримали свідоцтва та нагороди за гарну працю протягом року, спонсором яких було цього разу Міністерство закордонних справ України. Подарунки також отримали діти з Більська. Зі свого боку діти подякували своїм вчителькам, які працювали з ними протягом року і підготували гарну художню програму: Ярославі Шевчук, Ліані Гурській та Ірині Кметь. Урочистість закінчилась спільною фотографією перед будинком.

- Черговою подією цього дня, яка також відбулася в рамках Фестивалю, а водночас була елементом життя нашої церковної громади стала *Українська бесіда* – зустріч довкола вогнища в лісі Домрова. Приводом для зустрічі стали запуски перед Петровим постом, які припали саме на цей день. Крім членів нашої громади у зустрічі взяла участь молодь із Підляшшя – члени Українського ансамблю пісні і танцю «Ранок». Почесним гостем *Української бесіди* був Високопреосвященніший Архієпископ Люблинський і Холмський Авель. Присутні були також о. В. Ходак та настоятель нашої парафії о. М. Вишневський. На початку зустрічі, після молитви і привітання всіх головою Українського Товариства в Люблині, а водночас церковним старостою нашої парафії Г. Купріяновичем, зі словом до присутніх звернувся владика Авель, який висловив радість з розвитку активності громади. Промовив також настоятель парафії о. Мирослав, котрий підкреслив, що останні дні є дуже важливими і динамічними в нашому житті. Недільний вечір біля вогнища став для нашої громади гарною нагодою для інтеграції.

Хронікар

Щиро вітаємо
слухача Європейського колегіуму
польських і українських університетів
Миколу Соболевського
з важливою подією в сімейному житті,
що відбулася у далекому Житомирі
- народженням Сина.
Новонародженому та Батькам
– Многії і благії літа!
Друзі та знайомі з Люблина

Фестиваль української культури «Підляська Мозаїка» у Люблині

Останні дні весни внесли багато нового у життя українців у Люблині. Нещодавно переоформилося Українське Товариство у Люблині, основою якого є, що варто підкреслити, вірні православної парафії свт. Петра (Могили) для української православної громади міста. В другій половині червня Товариство дуже голосно заявило про своє існування. Воно стало організатором Фестивалю української культури «Підляська Мозаїка», що відбувся у Люблині 17-20 червня цього року. Основною метою фестивалю було – по-перше, представити кілька явищ багатой української культури Підляшшя, показати, що українська культура живе не лише у Києві чи Львові, але й неподалік – під Володавою, Коднем, Яблочином, Костомолотами, Більськом Підляським, Гайнівкою чи Сім'ятичами, серед українського населення, яке проживає тут споконвіків; а, по-друге, інтегрувати цю частину української громади Люблина, помітний відсоток якої складають саме підляшуки.

Слід наголосити на тому, що фестиваль – це перша масштабна спроба представити українську культуру Підляшшя поза межами цього регіону. Програму наповнювали події адресовані як до української, так і польської публіки. Фестиваль представив культуру Північного і Південного Підляшшя, яких історичні шляхи є певною мірою відмінними. Південне Підляшшя раніше стало на шлях формування модерних зразків національної культури, проте цей процес був обмежений внаслідок історичних подій післявоєнного періоду, зокрема акції «Вісла». Натомість Північне Підляшшя – між Бугом і Нарвою – це регіон, де українську культуру намагалися не помітити, називаючи її білоруською, незважаючи на те, що досі його населення щоденно послуговується українською говіркою і зберігає українську традиційну культуру.

ВІДКРИТТЯ

На фестивалі відбулися події доступні для широкої публіки, а також і заходи для обмеженого кола учасників, які мали за мету сприяння інтеграції українського середовища. Урочисте відкриття фестивалю відбулось 17 червня в Академічному центрі культури «Хатка Жака». Фестиваль відкрив голова Союзу українців Підляшшя Андрій Артем'юк. Зі словом до присутніх звер-

нувся також Генеральний консул України в Люблині Іван Грицак, під патронатом якого відбувався фестиваль.

На урочисте відкриття фестивалю прибули також гості. Прибув православний архієпископ Люблинський і Холмський Амель, був присутній о. прот. Мирослав Вишневський, настоятель православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині для української православної громади, у співпраці з якою був організований фестиваль. Серед присутніх на відкритті фестивалю був проф. Гжегож Явор, заступник президента м. Люблина, представники Європейського колегіуму польських і українських університетів – голова Конвенту о. проф. Мирослав Каліновський та канцлер д-р Владзімеж Осадчий, був також заступник декана Історичного факультету Львівського національного університету ім. І. Франка доц. Василь Кметь.

КОНЦЕРТ

Цього ж дня люблинській публіці свій репертуар презентувала зірка фестивалю – Український ансамбль пісні і танцю «Ранок» з Більська Підляського, керівником якого від початку його існування є Єлизавета Томчук. До складу ансамблю передусім входять учні і випускники Комплексу шкіл імені Адама Міцкевича у Більську Під-

ляському, які вивчають або вивчали українську мову як рідну. Співоча група «Ранку» представляла українські традиційні обрядові пісні, які до цих пір збереглися на Підляшші. Танцювальна група, якою керує Борис Бунь, презентувала глядачеві традиційні поліські танці. Серця глядачів завоювали в першу чергу наймолодші члени «Ранку», які отримали також найбухливіші оплески. Концерт вели Маріоля Бішук та Валентин Демчук.

ЗУСТРІЧ ПРО «НАД БУГОМ І НАРВОЮ»

Цього ж самого дня після концерту більського «Ранку» в «Хатці Жака» відбулась зустріч присвячена «Над Бугом і Нарвою» – українському часопису Підляшшя. Нагодою для цієї зустрічі став ювілей, 15-річчя журналу. Своїми думками про минуле, сучасне і майбутнє не тільки в контексті часопису, але українського відродження на Підляшші загалом поділилися члени першої редакції «НБіН»: д-р Микола Рощенко (перший головний редактор часопису), Юрій Гаврилук (нинішній головний редактор) і д-р Григорій Купріянович (перший секретар редакції). Вони залюбки відповіли також на запитання найбільш витривалих слухачів.

ЗАКІНЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Неділя 18 червня – це день присвячений двом подіям фестивалю спрямованих зокрема до української громади. Як вже було згадано, мали вони за мету передусім інтегрувати наше середовище. Після недільної Літургії у церкві Воздвиження Чесного Хреста Господнього вірні зібралися на традиційну щотижневу зустріч. Цього разу, разом з гістьми з Північного Підляш-

шя – ансамблем «Ранок» – святкували закінчення навчального року в Недільній школі, що діє при храмі української православної громади Люблина. Діти вивчають тут Закон Божий та українську мову. Цього дня вони отримали свідоцтва і невеличкі книжкові подарунки. Неповторним подарунком учнів Недільної школи обдарувала дитяча група колективу «Ранок», пісні якого були окрасою урочистості. Учні Недільної школи віддячилися за все презентацією художньої програми, яку підготували разом зі своїми вчительками: Ярославою Шевчук, Іриною Кметь та Ліанною Гурською.

УКРАЇНЬСЬКА БЕСІДА

Ввечері ліс Домброва, що неподалік водосховища Залев Зембожицькі, став місцем *Української бесіди*. Зустріч у мальовничій околиці почав молитвою Високопреосвященіший Абель, православний архієпископ Люблинський і Холмський. Зустріч при вогнищі і печеній ковбасці дозволила краще познайомитись один з одним членам нашої громади. Молодь з ансамблю «Ранок», зокрема ліцеїсти, могли в приємній атмосфері співів побалакати зі своїми колегами – студентами. Співи над водою чути було до пізнього вечора.

ФІЛЬМ ПРО ЯБЛОЧИН

Наступного дня фестиваль перенісся до Центру „Brama Grodzka” – Театр „NN”. Саме тут ввечері 19 червня відбувся показ (вперше для ширшої публіки Люблина) фільму молодого білостоцького режисера Романа Василюка *На честь преподобного Онуфрія*, присвячений історії та сьогоденню твердині Православ'я на Підляшші – св.-Онуфрієвському Яблочинському монас-

Українське Товариство в Люблині висловлює щирю подяку **Міністерству закордонних справ України та Генеральному консульству України в Люблині** за фінансову підтримку в проведенні **Фестивалю української культури «Підляська Мозайка»**, що відбувся у Люблині 17-20 червня 2006 р.

Управа
Українського Товариства в Люблині

тирю. Гостем показу був благочинний Яблочинської обителі о. ігумен Афанасій, який після проєкції звернувся зі словом до учасників. Історію монастиря розповів люблинський історик д-р Григорій Купріянович. Зустріч вели Анна Явдосюк та Марта Стангрицюк.

ПОЕЗІЯ С. СИДОРУКА

Театр „NN” гостив фестиваль в своїх порогах ще раз. 20 червня саме там відбулась презентація поетичної збірки Степана Сидорука з-під володавських Ставок *Журавлі гнизда стелят над Бугом*. Неповторність поезії Степана Сидорука полягає у тому, що вона писана автентичною місцевою українською говіркою. Зустріч вів молодий поет і перекладач д-р Андрій Савенець. Доповідь про силует і творчість Степана Сидорука прочитав науковий працівник Кафедри української мови Університету Марії Кюрі-Скłodовської, поет і перекладач д-р Тадей Карабович. Учасники мали також змогу вислухати вірші поета з-під Володави, які зачитали студенти з Підляшшя, а також сам автор. Ця подія була завершальною в рамках фестивалю. Завершуючи фестиваль голова Українського Товариства у Люблині д-р

Г. Купріянович подякував усім, хто був причетний до його організації і проведення.

* * *

Фестиваль «Підляська Мозаїка» був специфічним не лише тому, що на ньому було представлено українську культуру одного із регіонів за його межами, і також тому, що був це один із перших українських заходів в Польщі організованих при фінансовій підтримці Міністерства закордонних справ України, адже цього року вперше Україна почала системно підтримувати українські громади за межами України в організації культурних заходів.

Фестиваль був явищем особливо важливим для української громади Люблина. Це ж був перший настільки масштабний культурний захід Українського Товариства в Люблині. Варто також відзначити кількість людей, що включилися в організацію цього заходу – біля 20 осіб, в основному це молоді люди. Це дозволяє з надією дивитися в майбутнє і вірити, що щонайменше вдасться повторити успіх фестивалю у наступному році. Адже насправді все залежить від нас.

Андрій Єскатеринчук

Дякуємо

Висловлюємо щиро подяку всім особам та установам, які активно залучилися до організації Фестивалю української культури «Підляська Мозаїка», що відбувся у Люблині 17-20 червня 2006 р. Фестиваль став найрезонанснішою дотихчасовою презентацією української культури Підляшшя поза межами цього регіону, а водночас важливою подією у житті нашої громади.

Щиро дякуємо за підтримку і допомогу Союзові українців Підляшшя, Академічному центру культури УМКС «Хатка Жака» та Центру „Brama Grodzka” – Театр „NN”, а також медіа-патронам Фестивалю, якими були: Радіо Люблин, „Gazeta Wyborcza Lublin” та Український часопис Підляшшя «Над Бугом і Нарвою».

Особливо дякуємо тим особам, котрі найбільше долучилися до організації фестивалю, серед них зокрема: Дороті Бартошевич, Маріолі Бішук, Ользі Габришук, Данилу Громацькому, Валентину Демчуку, Андрію Павлишину, Ельвірі Пліс, Маргариті Полікатус, Наталії Русинович, Андрію Савенецю, Марті Стангрицюк, Елізі Торбіч, Павлу Чеберкусу, Анні Шахович, Ярославі Шевчук, Анеті Шимчук, Анні Явдосюк.

Без Вашої допомоги Фестиваль не міг би набрати такого масштабного характеру. Спаси Господи!

Управа Українського Товариства в Люблині

У нашій єпархії

Холмські відзначення свята Собору Свв. Мучеників Холмських і Підляських

У першу неділю червня наша Церква відзначає пам'ять свв. Мучеників Холмських і Підляських. Загальномитрополитальні урочистості з нагоди свята традиційно відбулися в Холмі – столиці регіону, де в 40-ві роки ХХ ст. віддали своє життя православні мученики за св. Православну Віру. Впроваджене в 2003 р. свято вписалося в літургічну традицію Православної Церкви в Польщі, а зокрема Люблинсько-Холмської єпархії.

Цьогорічні урочистості відбулися в неділю 4 червня 2005 р. в холмському кафедральному храмі св. ап. Івана Богослова. Традиційно на середині храму було розміщено ікону Собору Свв. Мучеників Холмських і Підляських та раку з мощами свв. Мучеників. До мощей з благоговінням прикладалися прибулі на свято вірні. Урочистості очолив – своєю присутністю підкреслюючи значення цього свята в житті Православної Церкви в Польщі – Блаженніший Митрополит Варшавський і всієї Польщі Сава, першоієрарх нашої Церкви. В урочистостях взяли участь також два інших ієрархів нашої Церкви: місцевий архипастир архієпископ Люблинський і Холмський Авель та єпископ Білостоцький та Гданський Яків, а також більше 20 священників, в основному з Люблинсько-Холмської єпархії. В ході Літургії співав холмський кафедральний хор під диригування Івана Подолюка. Проповідь виголосив владика Яків, під кінець богослужіння до вірних звернулися також митрополит Сава та архієпископ Авель. Урочистості закінчились урочистим хресним ходом з іконою та ракою із мощами свв. Мучеників Холмських і Підляських довкола холмської церкви.

На свято прибуло до Холма біля 250 прочан. Були це вірні Люблинсько-Холмської єпархії, але також численні прочани – холмщаки – прибули також із сусідніх регіонів української держави – Волині та Рівненщини. Серед учасників свята були також вірні із більш віддалених країн – з Великобританії та Канади. На урочистостях присутній був також Генеральний консул України в Люблині Іван Грицак.

Варто підкреслити, що цього року започатковано нові традиції пов'язані з почитанням свв. Мучеників Холмських і Підляських. Був складений Акафіст свв. Мученикам Холмським і Підляським, котрий у березні ц.р. затвердив Священний Собор Єпископів Автокефальної Православної Церкви в Польщі. З нагоди свята Акафіст видано, в час Всенічного Бдіння напередодні свята, 3 червня, він був уперше відслужений перед мощами святих у холмській церкві. В свою чергу Братство Православної Молоді Люблинсько-Холмської єпархії провело напередодні свята першу пішу прощу до Холма на свято свв. Мучеників Холмських і Підляських, у якій взяло участь майже сорок прочан.

Г.К.

Зелені свята в Білій Підляській

11 червня в день Святої Трійці в актовому залі Академії фізичного виховання, що в Білій Підляській, відбулася святкова зустріч з багатолітньою шанувальницею та берегинею скарбів народної творчості Підляшшя Ніною Ніколаюк, вісімдесятирічною мешканкою с. Добринь Великий. Ініціювала організацію цього свята православна парафія свв. Братів Кирила та Мефодія в Білій Підляській.

«Ніна Ніколаюк та її гості» – так організатори свята назвали перший святковий концерт відтепер щорічного фестивалю «Скарби культури Підляшшя». До і після концерту в коридорах Академії усі присутні мали нагоду оглянути фотовиставку робіт молоді, присвячену Православ'ю. Про досягнення всіма шанованої ювілярки розповів присутнім ведучий концерту – Юрій Горбовець. Ніна Ніколаюк не лише зберегла у пам'яті найрізноманітніші народні обрядові та позаобрядові пісні, обряди та звичаї підляшуків, а й зуміла опанувати нелегке ремесло ткацтва. Колорит її вовняних килимів, «пасяків», «кратівок» удостоївся численних нагород від фахівців. Серед відзнак п. Ніни варто згадати головну нагороду загальнопольського фестивалю народних капел і співаків «Башта», що проходив в Казімежі Дольному (1987 р.), нагороду Білопідляського Воеводи (1996 р.), нагороду ім. Оскара Кольберга (1996 р.), присвоєння їй звання Заслуженого Діяча Культури (1996 р.). Неодноразово п. Ніна ставала героїнею радіо та телепрограм. Сьогодні Ніна Ніколаюк і далі продовжує співати «по-своєму», навчає всьому, що знає і вміє, своїх онучок – Марту й Магдалену. Після невеликого вступного слова привітала ювілярку Анна Фіонік з Більська Підляського. Вона й представила виступи фольклорного колективу «Но бо што» з Більська Підляського, що глядачам подарував в'язанку народних підляських пісень, а також частину традиційного весілля – приготування молоді до шлюбу.

Після подорожі стежинами піляського фольклору, учасники концерту запросили

всіх присутніх у мандрівку просторами духовної музики. З успіхом виступили дитячо-молодіжний хор парафії Воздвиження Чесного і Животворчого Хреста Господнього з Хворостити, хор парафії св. Архангела Михаїла з Кодня, молодіжний хор парафії свв. Кирила та Мефодія з Білої Підляської. На запрошення о. Мартина Госціка взяти участь у концерті з радістю відгукнулися і приїхали з Люблина ми – вокальне тріо «Палінодія» православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині для української православної громади. Серед запрошених гостей був настоятель кафедрального собору Люблина о. прот. Андрій Лось зі сім'єю.

У виконанні «Палінодії» прозвучали твори в обробці В. Волосюка: розспів Д. Бортянського *Тебе Поєм*, Херувимська пісня з Яблочинського монастиря, кондак Богородиці *Милосердія Двері*. Розпочали та закінчили свій виступ піснями: *Царю Небесний*, приуроченій Святому Духу, і *Спаси, Богородице, нас*. Зазвичай найкращим свідченням про вдалий виступ артистів є враження глядачів. Слід відзначити, що наше тріо в цей вечір не було позбавлене такої уваги. Висловлені схвальні відгуки задоволених слухачів стали найкращою нагородою нам за виступ, до якого готувалися щодня впродовж одного тижня. Звичайно, шліфування дорогоцінного каміння – тривалий і непростий процес. Зате неповторність сяйва готового виробу завжди викликає захоплення та надовго залишається у пам'яті. Старатимемось і ми з Божою поміччю та з любов'ю до прекрасного досягти вершин витонченого багатоголосся різ-

Нове благочиння в Люблинсько-Холмській єпархії – Замоїське

Рішенням архієпископа Люблинського і Холмського Авеля від 15 червня у Люблинсько-Холмській єпархії створено нове – Замоїське – благочиння (деканат). У склад нового благочиння увійдуть православні парафії в Замості, Томашові Люблинському, Тарногороді, Грубешові та Бончі. Охоплюватиме воно територію повітів замойського, красноставського, томашівського, грубешівського та білгорайського. Раніше ці парафії входили до складу Люблинського і частково Холмського благочинь.

Першим благочинним нового благочиння став **о. прот. Віталій Харкевич**, настоятель православної парафії свт. Миколая Чудотворця в Замості. Це вже п'яте благочиння у Люблинсько-Холмській єпархії, поруч Люблинського, Холмського, Білопідляського та Тереспільського. (єх)

Закладка нової церкви у Вільці Красничинській

11 червня ц.р., у свято П'ятидесятниці, відбулася на Холмщині особлива урочистість. У селі Вілька Красничинська на місцевому кладовищі було заложено новий храм на честь Успіння Пресвятої Богородиці. Село знаходиться на території православної парафії у Бончі.

Урочистості очолив архієпископ Люб-

Новий благочинний Люблинського деканату

15 червня ц.р. рішенням архієпископа Люблинського і Холмського Авеля новим благочинним Люблинського благочиння став **о. прот. Андрій Лось**, настоятель православної парафії Преображення Господнього в Люблині і секретар Єпархіального управління.

Після виокремлення нового Замоїського благочиння до Люблинського благочиння входять чотири парафії: кафедральна парафія Преображення Господнього в Люблині (з філією в Колаховицях), парафія свт. Петра (Могили) в Люблині для української православної громади, парафія св. Марії Магдалини в Пулавах та парафія св. Миколая Чудотворця в Дратові.

До цього часу благочинним Люблинського благочиння був о. прот. Володимир Клим'юк, настоятель парафії свв. Петра і Павла в Тарногороді, яка відійшла до Замоїського благочиння. (єл)

линський і Холмський АVELЬ у співслужінні духовенства навколишніх парафій. Співав квартет семінаристів Варшавської Православної Духовної Семінарії. На урочистості зібралося більше 300 осіб. Серед гостей був красноставський староста та вїйт гміни Красничин, також було присутне римокатолицьке духовенство. (єх)

Зелені свята в Білій Підляській

Продовження зі стор. 11.

нобарвного пісенспіву. Ще один концерт «Палінодії» у Білій Підляській лише засвідчив, що це нам підсилу. Адаже в кожного з нас, Анети Шимчук, Валентина Демчука, залишаться найскравіші спогади про це свято. Зрештою, нагадуватиме про наш виступ у зеленосвятковій Білій і грамота-подяка за участь в концерті, яку гурт «Палінодія» отримав після виступу від настоятеля місцевої православної парафії о. прот. Андрія Пугацевича.

Після концерту усі присутні мали нагоду почастиватися традиційними підляськи-

ми стравами, а також насолодитися співом одного з фольклорних гуртів.

У вечірніх сутінках поверталися додому. Швидко промайнув час. Здавалося, з його швидкоплинним не згоджувалися не лише ми, а й природа – розпечене, мов незгасле вогнище, безсонячне небо ніяк не хотіло відпускати недільний день у вчорашній спогад, а нас – з Білої Підляської до Любліна. Дорогу додому освітлювало саяво помаранчевої паляниці – срібноликого приймака ночі-місяця. Він і записав цю подію на нотному стані життєпису «Палінодії».

Ірина Кметь

ORTHPHOTO: два роки Інтернет-існування

Другу річницю існування в мережі Інтернет відзначив нещодавно сервіс присвячений православній фотографії, що має назву ORTHPHOTO (www.orthphoto.net). За час свого існування цей сервіс став надзвичайно популярним серед тих, хто займається фотографією та прагне за її допомогою представляти красу Православ'я.

В останні роки всевітня мережа Інтернет надзвичайно швидко розвивається і наповнюється все новим змістом й можливостями. Тепер уже без сумніву можна ствердити, що усі сфери життя тут представлені. Не складає виняток й Православ'я. Часом навіть зустрічається словосполучення «православний Інтернет», що позначає сукупність Інтернет-сторінок пов'язаних із православною тематикою – від офіційних сайтів Православних Церков до бібліотек, що містять богословську літературу. Доволі помітне місце серед православних сервісів займає ORTHPHOTO.

Свій день народження ORTHPHOTO відсвяткувало, маючи близько 800 зареєстрованих користувачів.. Кожного дня на сайті публікується 10-20 нових фотографій. Вражає також той факт, що ці фотографії походять з понад 40 країн. Фотографія виявилася дуже гарним способом представлення специфіки православних традицій в різних регіонах планети. Завдяки ORTHPHOTO можна вір-

туально помандрувати православним світом – від Англії до Китаю, від Бразилії до Кенії.

Сервіс орієнтований, перш за все, на представлення і обговорення знімків, а також обмін досвідом щодо їх різних технік виконання. Однак доволі швидко у природній спосіб ORTHPHOTO почав виконувати роль своєрідного простору обговорення проблем, що стосується Православ'я.

Спілкуванню між користувачами з різних країн допомагає функціонування сервісу в шести мовних версіях (згадаймо, що третьою з мов ORTHPHOTO стала українська). Планується додати до вже існуючих нові мови – зокрема, румунську та грецьку.

Своєрідним подарунком на другий день народження сервісу стало створення форуму, мета якого сприяти кращому знайомству користувачів між собою, а також обмінові думками стосовно фотографії та Православ'я.

Дмитро Шевчук

 <p>ORTHPHOTO</p>	<p>ORTHPHOTO - інтернетівський сервіс, присвячений православному християнству у фотографіях. Шукайте за адресою: www.orthphoto.net</p>
--	--

Так само, як кожна людина має свою власну матір, з нутра якої народжується на світ, усі так люди мають спільну матір - землю, яка всіх у своє нутро приймає.

Святитель Петро (Могिला)

Микола Костомаров

Київський митрополит Петро Могила

Ім'я Могили належить до стародавніх знатних родів молдавських. Наприкінці XVI століття при допомозі польського гетьмана Яна Замойського один із Морил, Єремія, став господарем молдавським, а в 1602 р. брат його Симеон – господарем валаським. У 1609 р. Симеон став також господарем і Молдови, але ненадовго. Спершу він поступився господарством небожеві своєму, Костянтину, а потім турки позбавили цей рід господарства. Марно польські пани – Стефан Потоцький, князі Корецький і Вишневецький, родичі Морил через дружин, – намагалися відновити їх на господарстві. Могили змушені були шукати пристанища в Польщі.

Син Симеона, Петро, навчався, як кажуть, у Парижі, потім був на військовій службі у Польщі, а 1625 р. постригся в Печерській лаврі, ще не досягши 30 літ од роду. Вступ у чернече звання особи такої знатної і до того ж такої, що перебувала в породичанні з могутніми польськими домами, надавав підтримки православній справі. Через рік помер печерський архимандрит Захарія Копистенський. Тоді постало питання про те, щоб молодому молдаванинові Могили зробитися архимандритом. Його зв'язки і багатства становили в майбутньому великі надії для Лаври; але не вся печерська братія готова була обрати його. Багато хто не злюбив його: інші спокушались його молодістю; але за межами мо-

настиря у Могили було багато сильних прибічників, які бажали надати йому примітне і вигідне місце архимандрита печерського. Два роки йшли про це пересуди; супротивникам Могили, як видно, не давали обрати іншого; нарешті, Могилу було обрано, тим більше що митрополит Йов Борецький був за нього. У 1628 році Сигізмунд III затвердив його. Новий архимандрит одразу ж спрямував свою діяльність на користь монастиря, запровадив нагляд за священнослужителями всіх лаврських маєтків, тих, хто не знав, наказував навчати, а впертих і свавільних карав; підновив церкву, не шкодував витрат на прикрашення печер, підпорядкував лаврі Пустинно-Миколаївський монастир, заснував Голосіївську пустинь, побудував за свій рахунок при Лаврі богоділню для убогих і задумав запровадити при Печерському монастирі вищу школу. Розраховуючи, що для останньої мети потрібні хороші вчителі, він перш за все почав відряджати молодих людей за кордон за власний рахунок. Серед них були: Сильвестр Косов, Ісайя Трофимович, Ігнатій Оксенович-Старушич, Тарасій Земка та Інокентій Гізель. Для нової школи він обрав місце з городом і садом біля шпитальної Троїцької церкви, що над печерськими воротами, і дав від себе фондушевий запис, яким зобов'язувався утримувати училище за власний рахунок.

Продовження в наступному номері «ПГЛ».

СВВ. ОТЦІВ 6-ТИ ВСЕЛЕНСЬКИХ СОБОРІВ

Тропар

Препрославлен еси,
Христе Боже наш,
світила на землі Отці
наши основавий,
і тіми ко істинній вірі
вся ни наставивий:
Многоблагодутробне,
слава Тебі.

Препрославлений Ти,
Христе Боже наш,
що Отців наших наче
світила на землі поставив, і
через них до віри істинної
нас усіх привів:
Багатомилосердний,
слава Тобі.

Кондак

Апостол проповіданіє
і отец догмати Церкве
єдину віру запечатліша: яже
і ризу носящи істини істкану
от еже свише Богословія,
ісправляет
і славит благочестія
великое таїнство.

Апостолів проповіді
та отців догмати єдину віру
Церкви потвердили: вона
зодягнена в ризу істини, з
Богословія небесного виткану,
правдиво навчає і славить
велику таємницю
побожності.

Пожертву на видання цього номеру бюлетеня «Православний Голос Люблина»
склала Євгенія Зінчук.

Православний Голос Люблина

Бюлетень православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині - української православної громади Люблина
Настоятель Православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині: **о. прот. Мирослав Вишневський**.
Редактор бюлетеня: **Григорій Купріянович**.
При творенні часопису співпрацювали: Ліана Гурська (мовна редакція), Дмитро Шевчук
(інтернет), Петро Сова, Андрій Скатеринчук, Марія Купріянович.
Адреса: Parafia Prawosławna pw. św. Metropolity Piotra (Moły) w Lublinie dla ukraińskiej
społeczności prawosławnej, ul. Dolińskiego 1, 20-127 Lublin, тел. 0814444160.
E-mail: chresto-vozd@cerkiew.pl Internet: <http://www.chresto-vozd.harazd.net>

Програма богослужінь
в православній парафії свт. Петра (Могили) в Любліні
для української православної громади
липень 2006 р. Б.

1 липня, субота

18⁰⁰ Вечірня

2 липня, Неділя 3-я по П'ятидесятниці

9⁰⁰ Божественна Літургія

8 липня, субота

18⁰⁰ Вечірня

9 липня, Неділя 4-а по П'ятидесятниці

9⁰⁰ Божественна Літургія

12 липня, середа.

Свв. первоверховних апостолів Петра і Павла

9⁰⁰ Божественна Літургія

15 липня, субота

18⁰⁰ Вечірня

16 липня, Неділя 5-а по П'ятидесятниці

9⁰⁰ Божественна Літургія

22 липня, субота

18⁰⁰ Вечірня

23 липня, Неділя 6-а по П'ятидесятниці.

Преп. Антонія Печерського

9⁰⁰ Божественна Літургія

29 липня, субота

18⁰⁰ Вечірня

30 липня, Неділя 7-а по П'ятидесятниці.

Свв. Отців 6-ти Вселенських Соборів

9⁰⁰ Божественна Літургія